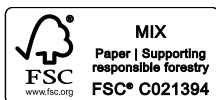

Madeline Martin

**DE LAATSTE BOEKWINKEL
VAN LONDEN**

Vertaling Angela Knotter

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.

Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2021 Madeline Martin

Oorspronkelijke titel: *The Last Bookshop in London*

Copyright Nederlandse vertaling: © 2022 HarperCollins Holland

Vertaling: Angela Knotter

Omslagontwerp: HarperCollins Holland / Studio Jan de Boer

Omslagbeeld: © Elisabeth Ansley / Arcangel Images; © Pawel Pajor, AdobeStock

Zetwerk: Mat-Zet B.V.

Druk: Scandbook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1991 8

ISBN 978 94 027 6610 3 (e-book)

NUR 302

Eerste druk juni 2022

Vierde druk februari 2026

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers Ltd, London, Great Britain.

Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.

* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Elk ongeoorloofd gebruik van deze publicatie om generatieve kunstmatige-intelligentietechnologieën (AI-technologieën) te trainen is uitdrukkelijk verboden. De exclusieve rechten van de auteur en de uitgever worden hierbij niet beperkt. HarperCollins maakt tevens gebruik van de rechten onder Artikel 4(3) van de Digital Single Market Directive 2019/79 en het uitvoeren van tekst- en datamining op deze publicatie is niet toegestaan.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Een

Augustus 1939

Londen, Engeland

Het was altijd de droom van Grace Bennett geweest ooit in Londen te wonen. Dat ze op een gegeven moment geen andere keus zou hebben, had ze nooit kunnen vermoeden, laat staan dat dat zou samenvallen met de dreigende uitbraak van een oorlog.

De trein kwam tot stilstand op Farringdon Station; de naam was duidelijk op de muur te lezen, op een blauwe balk in een rode cirkel. Op het perron stonden mensen te wachten die graag wilden instappen, net zo graag als de passagiers in de trein eruit wilden. Ze droegen modieuze kleren die bij de stijl van het stadsleven pasten, een stijl die een stuk eleganter was dan die van het leven in Drayton, in Norfolk.

Zenuwen en enthousiasme streden in Grace om voorrang. ‘We zijn er.’ Ze keek naar Viv, die naast haar zat.

Haar vriendin klikte haar lippenstift dicht en schonk haar een vers aangebrachte helderrode glimlach. Toen keek ze uit het raam en liet haar blik over de verzameling reclameborden tegen de gewelfde muur gaan. ‘Wat hebben we vaak gewenst dat we naar Londen konden.’ Ze pakte de hand van Grace en kneep er even in. ‘En nu zijn we er.’

Ze waren nog maar schoolmeisjes geweest toen Viv voor het eerst de mogelijkheid had geopperd het saaie Drayton te verruilen voor een opwindender leventje in de grote stad. Destijds was het niet meer dan een wild plan geweest: hun slome, vertrouwde bestaan op het platteland achter zich laten en zich in het drukke, bruisende ritme van Londen storten. Dat dat ooit noodzaak zou worden had Grace niet kunnen bedenken.

Maar in Drayton had Grace niets meer. In ieder geval niets waarnaar ze terug wilde.

De vrouwen stonden op van hun pluchen stoelen en paken hun bagage. Allebei hadden ze maar één koffer, verkleurde gevallen, eerder versleten van ouderdom dan van het gebruik. Beide koffers waren tot barstens toe volgepropt, en niet alleen onmogelijk zwaar, maar ook lastig mee te zeulen door de gasmaskerdoos die aan hun schouder bungelde. Die vreselijke dingen moesten ze van de regering overal mee naartoe nemen om hen te beschermen tegen een eventuele gifgasaanval.

Gelukkig was het maar twee minuten lopen naar Britton Street, volgens Mrs Weatherford tenminste.

Haar moeders jeugdvriendin had een kamer te huur die ze Grace een jaar geleden, na het overlijden van haar moeder, al had aangeboden. Onder bijzonder aardige voorwaarden: twee maanden gratis zodat Grace de tijd had om werk te zoeken, en ook daarna zou de huur niet heel hoog zijn. Hoe graag Grace ook naar Londen had gewild, en hoe enthousiast Viv haar ook had aangemoedigd, ze was toch nog bijna een jaar in Drayton gebleven om te proberen de scherven van haar gebroken bestaan weer een beetje te lijmen.

Totdat ze erachter kwam dat het huis waarin ze haar hele leven al woonde eigenlijk van haar oom was. Totdat hij daarnaartoe verhuisde met zijn bazige vrouw en vijf kinderen. Totdat haar vertrouwde leventje nog verder aan gruzelementen viel.

Er was voor Grace geen plaats meer geweest in haar eigen huis, iets wat haar tante haar maar al te vaak had ingewreven. Wat ooit een warme, liefdevolle plek was, was een plek geworden waar Grace zich niet meer welkom voelde. Toen haar tante haar uiteindelijk bot had medegedeeld dat ze moest vertrekken, was het voor Grace duidelijk geweest dat ze geen keus meer had.

Dat ze vorige maand aan Mrs Weatherford had moeten schrijven om te vragen of het aanbod nog gold, was voor Grace' gevoel een van de moeilijkste dingen geweest die ze ooit had gedaan. Het was of ze zich eronder had laten krijgen door de situatie, of ze vreselijk en hartverscheurend had gefaald – een falen dat van haarzelf nog de grootste mislukking maakte.

Erg veel lef had Grace nooit gehad. Zelfs nu nog vroeg ze zich af of ze überhaupt wel in Londen zou zijn beland als Viv er niet op had gestaan met haar mee te gaan.

Er ging een huivering door haar heen terwijl ze stonden te wachten tot de glanzende metalen deuren van de trein zich open- den naar een heel nieuwe wereld.

‘Het wordt echt helemaal geweldig,’ fluisterde Viv. ‘Alles wordt zoveel beter, Grace. Dat beloof ik je.’

Nadat de pneumatische deuren van de elektrische trein met een sissend geluid waren opengegleden stapten ze het perron op, in het gekrioel van aankomende en vertrekkende mensen. Even later sloten de deuren zich weer achter hen en voelden ze de luchtstroom die de vertrekkende trein veroorzaakte aan hun rok en haar rukken.

Op de muur tegenover hen maakte een knappe strandwacht die een sigaret rookte reclame voor Chesterfields, terwijl de poster er- naast de mannen van Londen opriep dienst te nemen.

Het was niet alleen een waarschuwing voor de oorlog waarmee hun land misschien snel geconfronteerd zou worden, maar ook

voor het extra gevaar dat het stadsleven met zich meebracht. Als Hitler Groot-Brittannië wilde innemen, zou hij zich waarschijnlijk eerst op Londen richten.

‘O, Grace, moet je kijken!’ riep Viv uit.

Grace verplaatste haar blik van de poster naar de metalen trap die over een onzichtbare band naar boven gleed en ergens boven het gewelfde plafond verdween. De stad van hun dromen in.

Ze was de oproep alweer vergeten toen Viv en zij zich naar de roltrap haastten en probeerden niet al te verrukt te kijken terwijl ze moeiteloos steeds verder naar boven werden gedragen.

In een gebaar van nauwelijks verholen geluk trok Viv haar schouders naar elkaar. ‘Ik zei toch dat het mieters zou zijn?’

Plotseling kwam het als een mokerslag binnen bij Grace. Na jaren van dromen en plannen maken waren ze nu toch echt in Londen.

Weg van Grace’ tirannieke oom, onder de plak van de strenge ouders van Viv vandaan.

Ondanks alle problemen van Grace repten Viv en zij zich het station uit als gekooide zangvogeltjes die eindelijk hun vleugels mochten spreiden.

Aan alle kanten torenden gebouwen tot hoog in de lucht, zodat Grace haar hand ter bescherming tegen de zon boven haar ogen moest houden om de bovenkant te kunnen zien. Winkels prezen met kleurige borden hun sandwiches of hun diensten als kapper of drogist aan. Op straat ratelden vrachtwagens voorbij en in tegenovergestelde richting denderde een dubbeldekker waarvan de zijkant net zo rood en glanzend was als de nagels van Viv.

Grace moest moeite doen haar vriendin niet bij de arm te grijpen en te gillen dat ze moest kijken. Viv stond het ook allemaal met grote, glinsterende ogen in zich op te nemen. Ze zag er net als

Grace uit als een geïntimideerd plattelandsmeisje, maar dan wel in een modieuze jurk en met perfect gekapte rode krullen.

Grace was niet zo elegant als haar vriendin, al had ze voor deze gelegenheid wel haar beste jurk aangetrokken, die tot net over haar knieën reikte en in haar taille werd ingesnoerd door een smal, zwart riempje dat bij haar schoenen met lage hakken paste. De lichtblauwe katoenen jurk was misschien niet zo modieus als de zwart-witte polkadotjurk van Viv, maar paste wel heel mooi bij Grace' grijze ogen en blonde haar.

Viv had de jurk voor haar genaaid, uiteraard. Wat dat betreft had Viv altijd goed voor hen allebei gezorgd en daarbij ook de grootsere ambities in de gaten gehouden. Ze hadden samen al heel wat uurtjes doorgebracht met het maken van jurken en het krullen van hun haar. Ook hadden ze jarenlang over mode en etiquette gelezen in *Woman* en *Woman's Life* en elkaar eindeloos gecorrigeerd zodat ze minder 'Draytons' zouden klinken.

Nu zou Viv zo op de cover van een van die tijdschriften kunnen met haar hoge jukbeenderen en haar bruine ogen omlijst door lange wimpers.

Met hun loodzware koffers, die ze regelmatig van de ene naar de andere hand overhevelden, voegden ze zich in de mensenstroom, waarna Grace de weg wees naar Britton Street. Gelukkig had Mrs Weatherford in haar laatste brief gedetailleerde en makkelijk te volgen aanwijzingen gegeven.

Alle dingen die op de oorlog wezen had ze daarin echter niet genoemd. Zoals nog meer reclameposters, sommige om mannen op te roepen hun plicht te doen, andere om mensen aan te moedigen Hitler en zijn dreigementen te negeren en gewoon een zomervakantie te boeken. En aan de overkant van de straat een muur van zandzakken om een deur met een zwart-wit bordje waarop stond dat het een Public Air Raid Shelter was, een openbare schuilkelder.

Zoals Mrs Weatherford had beloofd, stonden ze na amper twee minuten in Britton Street, voor een uit baksteen opgetrokken rijtjeshuis met een groene deur inclusief glanzend gepoetste klopper en een bloembak vol paarse en witte petunia's voor het raam. Afgaand op de beschrijving van Mrs Weatherford was dit onmiskenbaar haar huis.

En hún nieuwe huis.

Met dansende krullen stormde Viv de trap op om op de deur te kloppen. Grace stond al snel vol verwachting naast haar. Eindelijk stonden ze op de stoep bij de beste vriendin van haar moeder die hen in Grace' jeugd verschillende keren was komen opzoeken in Drayton.

De moeder van Grace en Mrs Weatherford waren vriendinnen geworden toen Mrs Weatherford nog in Drayton woonde. Maar zelfs nadat ze was verhuisd had de vriendschap standgehouden, ook tijdens de Grote Oorlog waarin ze allebei hun man waren verloren, en de ziekte die Grace' moeder uiteindelijk het leven had gekost.

De deur ging open en Mrs Weatherford, die er ouder uitzag dan in Grace' herinnering, verscheen in de deuropening. Een beetje mollig was ze altijd al geweest en die blozende appelwangen en twinkelende blauwe ogen waren ook bekend. Maar de bril met ronde glazen en de glinsterende zilveren plukken in haar donkere haar waren nieuw. Haar blik ging eerst naar Grace.

Ze hapte even naar adem en legde haar vingers tegen haar lippen. 'Grace, je bent echt sprekend je moeder. Beatrice was ook altijd zo mooi met die grijze ogen van haar.' De oudere vrouw deed de deur verder open, zodat haar wit katoenen jurk met blauwe bloemen en bijpassende blauwe knopen zichtbaar werd. Het halletje achter haar was klein maar netjes en werd bijna volledig in beslag genomen door de trap naar de volgende verdieping. 'Kom toch binnen.'

Grace mompelde een bedankje voor het compliment, zonder te laten merken hoe dat haar had geraakt in het deel van haar dat nog steeds om haar moeder rouwde.

Ze tilde haar koffer naar binnen, het huis in waar een heerlijke geur van vlees en groenten hing. Het water liep Grace in de mond. Sinds de dood van haar moeder had ze geen vers gekookte maaltijd meer gehad. Geen goede in ieder geval. Haar tante was een waardeloze kok en zelf had Grace te veel uren in de winkel van haar oom moeten draaien om nog tijd te hebben iets fatsoenlijks klaar te maken.

Grace' stappen werden gedempt door een kleed op de vloer, crèmekleurig met pastelkleurige bloemen. Het was schoon, maar leek zo hier en daar wel wat versleten.

'Vivienne,' zei Mrs Weatherford toen Viv zich bij Grace in het halletje voegde.

'Al mijn vrienden noemen me Viv.' Ze glimlachte naar Mrs Weatherford met haar fameuze Viv-charme.

'Wat een schoonheden zijn jullie allebei geworden. Jullie maken die jongen van mij vast aan het blozen.' Mrs Weatherford gebaarde dat ze hun koffers moesten neerzetten. 'Colin,' riep ze in de richting van de glanzend gewreven houten trap. 'Zorg jij voor de spullen van de dames, terwijl ik theewater opzet?'

'Hoe gaat het met Colin?' vroeg Grace beleefd.

Net als zij was Colin enig kind en had hij zijn vader verloren in de Grote Oorlog. Hoewel hij twee jaar jonger was dan zij hadden ze als kind samen gespeeld. Daar bewaarde ze goede herinneringen aan. Colin had altijd iets zachtaardigs gehad en achter zijn intelligente ogen ging een oprechte vriendelijkheid schuil.

In een dramatisch gebaar gooide Mrs Weatherford haar handen in de lucht. 'Die probeert de wereld dier voor dier te redden, en hij neemt ze nog allemaal mee naar huis ook.' Uit het opgewekte

lachje dat erachteraan kwam bleek wel dat ze dat helemaal niet zo erg vond als ze deed voorkomen.

Terwijl ze op Colin stonden te wachten nam Grace even de tijd om de hal in zich op te nemen. Naast de trap stond een tafel met een glanzend zwarte telefoon erop. De muren waren behangen met vrolijk, zij het een tikje verbleekt blauw-wit brokaat, wat mooi bij de witgeverfde deuren en kozijnen paste. Allemaal vrij simpel, maar het zag er onberispelijk uit. Sterker nog, Grace was ervan overtuigd dat het heel moeilijk zou worden ook maar een stofje aan te treffen op de bezittingen van haar moeders vriendin.

Er kraakte iets, gevolgd door voetstappen die de trap af kwamen, tot er een lange, slanke man opdook. Zijn donkere haar was netjes gekamd, en hij droeg een bruine broek en een overhemd.

Een bedeesde glimlach verzachtte zijn trekken, waardoor hij er jonger uitzag dan zijn eenentwintig jaar. ‘Hallo, Grace.’

‘Colin?’ zei ze op ongelovige toon. Hij was bijna dertig centimeter langer dan zij, en torende boven haar uit zoals zij eerst boven hem had uitgetorend.

Hij bloosde.

Het was een schattige reactie, en het gaf haar een warm gevoel dat hij na al die jaren nog steeds even lief was. Ze keek naar hem op. ‘Je bent wel een stukje gegroeid sinds de laatste keer dat ik je zag.’

Als een toonbeeld van verlegenheid haalde hij zijn magere schouders op alvorens even te knikken naar Viv, met wie hij ook had gespeeld aangezien de meisjes altijd onafscheidelijk waren geweest. ‘Viv. Welkom in Londen. Mam en ik hebben naar jullie komst uitgekeken.’ Na nog een snelle glimlach naar Grace maakte hij aanstalten de koffers te pakken die zij hadden neergezet, maar toen aarzelde hij. ‘Zal ik deze voor jullie meenemen?’

‘Heel graag,’ zei Viv. ‘Dank je wel, Colin.’

Hij knikte, pakte met iedere hand een koffer en droeg ze moeiteloos de trap op.

‘Herinneren jullie je de bezoeken met Colin nog?’ vroeg Mrs Weatherford.

‘Zeker,’ zei Grace. ‘Hij is nog steeds even aardig.’

‘Alleen een stuk langer,’ voegde Viv eraan toe.

Met ogen die glansden van genegenheid keek Mrs Weatherford naar de trap, alsof ze hem nog steeds kon zien. ‘Het is een goeie jongen. Kom, we drinken een kopje thee en dan laat ik jullie daarna het huis zien.’

Ze duwde de keukendeur open en gebaarde dat ze achter haar aan moesten komen. Ramen boven de gootsteen en in de achterdeur lieten het daglicht binnen, enigszins gefilterd door de vitrage die ervoor hing. In de kleine keuken was alles al net zo smetteloos als in de hal. Het zonlicht weerkaatste op schone, witte aanrechtbladen en in een afdruiptrek stonden een paar borden keurig in het gelid te drogen. Citroengele theedoeken waren over een rekje gedrapeerd, en wat ze ook aan het koken was rook hier nog verleidelijker.

Ze wees uitnodigend naar de kleine tafel met vier witte stoelen en pakte de ketel van het fornuis. ‘Je oom heeft een mooi moment uitgekozen om je huis in beslag te nemen, met die oorlog die eraan komt.’ Ze liep met de ketel naar de gootsteen en draaide de kraan open. ‘Echt iets voor Horace,’ zei ze met overduidelijke afkeer boven het geluid van het stromende water uit. ‘Beatrice was al bang dat hij zoiets zou proberen, maar haar ziekte kwam zo onverwacht...’

De blik van Mrs Weatherford ging even snel van het water-niveau in de ketel naar Grace. ‘Ik moet niet zo zaniken nu jullie net binnen zijn na de reis. Ik ben zo blij dat jullie er zijn. Ik zou alleen willen dat de omstandigheden beter waren.’

Grace beet op haar onderlip, niet goed wetend wat ze moest zeggen.

‘U hebt een heel mooi huis, Mrs Weatherford,’ zei Viv snel.

Grace schonk haar een dankbare blik, die Viv beantwoordde met een samenzweerderige knipoog.

‘Dank je.’ De oudere vrouw draaide de kraan dicht en bekeek haar zonnige keuken met een glimlach. ‘Het is al een paar generaties in bezit van de familie van mijn Thomas. Het is niet meer helemaal wat het ooit geweest is, maar alles went.’

Grace en Viv lieten zich allebei op een stoel zakken. De harde houten zitting was door het dunne kussentje met citroendessin heen voelbaar. ‘We zijn heel blij dat we bij u in huis mogen. Dat is heel aardig van u.’

‘Het mag geen naam hebben.’ Mrs Weatherford zette de ketel op het fornuis en draaide de pit open. ‘De dochter van mijn dierbaarste vriendin zou ik nooit iets weigeren.’

‘Denkt u dat het moeilijk wordt werk te vinden?’ vroeg Viv. Hoewel ze het op luchtige toon had gevraagd wist Grace hoe graag haar vriendin als verkoopster in een winkel wilde werken.

Eerlijk gezegd trok dat Grace ook wel. Het klonk heel aanlokkelijk, een baan in een indrukwekkend, luxe warenhuis als Woolworths, met verdiepingen vol koopwaar die zich over een heel blok uitstrekten.

Mrs Weatherford glimlachte veelbetekenend. ‘Toevallig ken ik hier aardig wat winkeleigenaren. Ik kan vast wel iets doen om jullie te helpen. En Colin werkt bij Harrods. Hij kan ook een goed woordje voor jullie doen.’

Vivs ogen begonnen te glanzen toen ze de winkelnaam met nauwverholen opwinding geluidloos naar Grace herhaalde.

Mrs Weatherford pakte een van de gele theedoeken, haalde een bord uit het afdruipek en wreef er de laatste druppels af. ‘Ik moet

zeggen dat ik helemaal niet kan horen dat jullie uit Drayton komen.'

Viv stak haar kin iets verder in de lucht. 'Dank u. Daar hebben we erg ons best voor gedaan. We hopen dat we daardoor makkelijker werk zullen vinden.'

'Wat goed van jullie.' Mrs Weatherford deed een kastje open en zette het bord erin. 'Ik neem aan dat jullie aanbevelingsbrieven hebben?'

De dag voor hun vertrek naar Londen had Viv op een geleende typemachine met de grootste zorg een aanbevelingsbrief voor zichzelf getypt. Ze had aangeboden er ook een voor Grace te maken, maar daarvoor had Grace bedankt.

Mrs Weatherford richtte haar aandacht weer op de borden in het rek. Viv keek Grace met een opgetrokken wenkbrauw aan alsof ze wilde zeggen: had nou toch maar ja gezegd. 'We hebben aanbevelingsbrieven,' zei ze toen op zelfverzekerde toon, waarschijnlijk vroeg ze zich al af hoe ze er alsnog een voor Grace kon maken.

'Viv heeft er een,' verbeterde Grace haar. 'Ik helaas niet. Mijn oom weigerde een aanbevelingsbrief te schrijven voor de tijd die ik in zijn winkel heb gewerkt.'

Het was zijn trap na geweest, zijn wraak omdat zij 'de winkel in de steek liet', de winkel waar ze het grootste deel van haar leven had gewerkt. Dat zijn vrouw Grace had gedwongen een andere woonplaats te zoeken leek hem niet te deren, alleen dat Grace hem niet langer op zijn wenken zou kunnen bedienen.

De ketel begon schel te fluiten en stootte een wolk stoom uit. Mrs Weatherford smoorde het gefluit in de kiem door de ketel van het gas te halen en op een onderzetter te plaatsen. Terwijl ze theeblaadjes in het thee-ei schepte en het kokende water in de theepot schonk, klakte ze misprijzend met haar tong. 'Dat is een schande, een grote schande.' Ze mompelde nog iets binnensmonds over

Horace en zette de theepot samen met drie kopjes, een suikerpot en een melkkannetje op een zilveren dienblad. Toen keek ze Grace met een gelaten frons in haar voorhoofd aan. ‘Zonder zo’n brief zullen ze je bij een warenhuis niet aannemen.’

De moed zonk Grace in de schoenen. Misschien had ze Viv toch zo’n brief voor haar in elkaar moeten laten draaien.

‘Maar,’ voegde Mrs Weatherford er langzaam aan toe, terwijl ze met het blad naar de tafel liep en vervolgens voor ieder van hen een dampende kop thee inschonk, ‘ik weet wel een plek waar je een halfjaar zou kunnen werken om een goede aanbevelingsbrief te kunnen krijgen.’

‘Wat u ook hebt bedacht, Grace doet het vast fantastisch.’ Viv viste een suikerklontje uit de pot en liet het in haar thee plonzen. ‘Op school had ze altijd de hoogste cijfers. Vooral voor wiskunde. Ze runde die winkel van haar oom zo ongeveer in haar eentje en heeft alleen maar verbeteringen aangebracht.’

‘Dan denk ik dat dit helemaal goed gaat komen.’ Mrs Weatherford nam een slokje van haar thee.

Er streek iets langs Grace’ onderbeen. Toen ze een blik omlaag wierp, zag ze een jong cypers katje, een zogenaamde tabby, smekend naar haar opkijken met grote, amberkleurige ogen. Ze streelde met haar hand over de zachte vacht achter de oren van de kitten en onmiddellijk steeg er een spinnend geluid op. ‘Ik zie dat u een kat hebt.’

‘Nog maar een paar dagen. Ik hoop dat jullie dat niet erg vinden.’ Mrs Weatherford probeerde het beestje met een handgebaar weg te jagen, maar het bleef koppig tegen Grace aan liggen. ‘Die kleine rakker is de keuken niet meer uit te krijgen zodra hij eten ruikt.’ Mrs Weatherford wierp een geërgerde blik op het diertje, dat haar zonder schaamte of schuldgevoel aankeek. ‘Colin is fantastisch met dieren. Als ik hem ieder gewond schepsel dat hij mee

naar huis bracht had laten houden, zouden we onderhand een hele menagerie hebben.’ Met haar gegrinnik blies ze de stoom die uit haar thee opsteeg weg.

De kat rolde op zijn rug, zodat een wit sterretje op zijn borst zichtbaar werd. Grace krabde de vlek en voelde zijn ritmische gespin onder haar vingertoppen. ‘Hoe hebben jullie hem genoemd?’

‘Tabby.’ Mrs Weatherford rolde even met haar ogen. ‘Het reden van dieren gaat mijn zoon een stuk beter af dan het verzinnen van namen.’

Alsof ze hem had opgeroepen kwam Colin op dat moment de keuken in lopen. Tabby sprong overeind en trippelde naar zijn redder. Colin tilde het kleine katje met zijn grote maar wonderbaarlijk tedere handen op en onmiddellijk nestelde het diertje zich lekker tegen hem aan.

Deze keer joeg Mrs Weatherford Colin met een handgebaar de keuken uit. ‘De keuken uit met dat beest.’

‘Sorry, mam.’ Met een snelle, verontschuldigende glimlach naar Grace en Viv maakte Colin zich uit de voeten, het katje tegen zijn borst geklemd.

Mrs Weatherford keek hem hoofdschuddend maar vol genegenheid na. ‘Ik zal bij Mr Evans langsgaan om te regelen dat jij in zijn winkel kunt komen werken.’ Ze liet haar rug tegen de leuning van haar stoel zakken, richtte haar blik op de tuin en slaakte een zucht.

Grace keek ook naar buiten en zag een gapend gat in de grond naast een treurige berg ontwortelde bloemen en zo te zien een stapel aluminium platen. Hoogstwaarschijnlijk het begin van een Anderson-schuilkelder.

In Drayton, waar de kans op een bombardement niet zo groot was, had Grace die nog niet gezien, maar ze had gehoord dat de Andy’s, zoals ze werden genoemd, in verschillende grote steden waren uitgedeeld. Ze moesten in de tuin worden ingegraven als

schuilplaats voor een eventuele aanval van Hitler op Groot-Brittannië.

Grace voelde een rilling langs haar ruggengraat gaan. Dat ze nu net aan het begin van een oorlog naar Londen hadden moeten vertrekken. Nu waren ze het eerste doelwit voor bombardementen.

Niet dat teruggaan naar Drayton een optie was. Ze ging liever de confrontatie aan met het gevaar op een plek waar ze welkom was dan voortdurend te moeten worstelen met de vijandige houding van haar oom.

Ook Viv keek even nieuwsgierig naar buiten en wendde toen onmiddellijk haar blik weer af. Aangezien ze haar hele leven op de boerderij had doorgebracht, kon ze, naar eigen zeggen, ‘geen aarde meer zien’.

Mrs Weatherford slaakte nogmaals een zucht en nam toen weer een slokje van haar thee. ‘Het was zo’n mooie tuin.’

‘Dat wordt het ook weer,’ stelde Grace haar gerust, al was ze daar eigenlijk niet zo zeker van. Als er bommen zouden gaan vallen, zou een tuin dan ooit nog hetzelfde worden? En hoe zat dat met henzelf?

Zulke gedachten maalden door haar hoofd en wierpen een sombere schaduw over alles. ‘Mrs Weatherford,’ zei ze abrupt om niet langer aan oorlog of bombardementen te hoeven denken. ‘Mag ik vragen wat voor winkel Mr Evans heeft?’

‘Natuurlijk, liefje.’ Met een rinkelend geluid zette Mrs Weatherford haar kopje op het schoteltje, een enthousiaste glans in haar ogen. ‘Een boekwinkel.’

Grace probeerde haar teleurstelling te verhullen. Ze wist bijna niets van boeken. Er waren steeds weer andere dingen geweest die haar pogingen tot lezen in de kiem hadden gesmoord. Ze had het veel te druk gehad met de winkel van haar oom en met zorgen dat zij en haar moeder het hoofd boven water konden houden om

überhaupt maar aan lezen te denken. En toen was haar moeder ziek geworden...

Ze had het niet moeilijk gevonden de winkel van oom Horace te runnen: al die huishoudelijke producten gebruikte ze zelf ook. Het verkopen van ketels, theedoeken, vazen en andere dingen die ze kende, ging als vanzelf. Maar van literatuur wist ze helemaal niets.

Nou ja, dat was niet helemaal waar.

Ze zag haar moeders boek van *De sprookjes van Grimm* nóg voor zich, met die mooie prinses op de voorkant. Wat had ze het heerlijk gevonden de kleurrijke plaatjes te bekijken terwijl haar moeder de fantasievolle sprookjes op betoverende wijze vertelde. Maar na die sprookjes van Grimm had ze nooit meer tijd voor lezen gehad.

‘Mooi.’ Grace probeerde haar bezorgdheid te verhullen met een glimlach. Uiteindelijk zou ze er wel iets van weten te maken. Alles beter dan werken in de winkel van haar oom.

Maar hoe moest ze in vredesnaam iets verkopen waar ze zo weinig van wist?